

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Substantiva se sufixem -ATA a jejich české protějšky v paralelním korpusu Intercorp

Diplomantka: Adéla Zemanová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 69 stran vč. bibliografie

Cílem předkládané bakalářské práce je analyzovat význam italských odvozených jmen se sufixem -ata – zejména těch, která vstupují do kategoriálních konstrukcí se slovesy *fare/dare* – a pomocí paralelního korpusu Intercorp zjistit, zda jim v češtině systematicky odpovídá nějaký slovotvorný (či syntaktický) prostředek.

Pro teoretická východiska své práce zvolila autorka konstrukční morfologii D. Corbinové, jak jí ve svých pracích aplikoval Pavel Štichauer; shromáždila také všechny podstatné studie věnované sufixu -ata v posledních třiceti letech a jejich závěry náležitě prezentovala. Nejprve se věnuje deverbálním formacím se sufixem -ata, zasazuje je do kontextu nominalizace, zkoumá jejich sémantiku (zejm. tzv. *packaging*, tj. vydělení jedné ohraničené instance děje podobné procesu, kdy se neohraničená látková jména užívají jako ohraničená jména počitatelná), všimá si spojitelnosti s kategoriálními slovesy *fare, dare* a paralelních anglických konstrukcí se slovesy *to have/take/give a +N*. Následně stejně detailně analyzuje denominální deriváty s -ata, jejichž sémantika je méně prediktabilní a méně stabilní.

Pro empirickou analýzu si v korpusu Intercorp vytvořila subkorpus z průniku italské, anglické a české verze o celkovém rozsahu přes 25M slov. V korpusu vyhledala 1419 lemmatizovaných typů zakončených na -ata (s. 33), z nichž vybírala malé vzorky k detailní kvalitativní analýze. Nakonec dochází k závěru, že čeština žádný systematický ekvivalent derivátů na -ata nemá, snad s výjimkou konstrukcí kategoriálních sloves *fare/dare* v kombinaci s deverbálními jmény na -ata, které bývají do češtiny překládány telickými slovesy.

Výzkum je proveden metodologicky korektně, autorka pracuje s poměrně náročnými teoretickými koncepty a vymezení i zpracování kvalitativního vzorku nebylo nijak snadné, vzhledem k heterogenní sémantice výchozích derivátů a ještě heterogennějším možnostem překladu či ekvivalence. Mám-li poukázat na nějaké dílčí chyby, bylo by to např. občasné směšování pojmu sufix a koncovka (s. 15, 39); u analýzy ekvivalentů, kde originál prochází z třetího jazyka (např. romány J. Austenové nebo G. Orwella) také není zcela na místě uvažovat o „překladatelské volbě“, nevezmeme-li v úvahu i anglický originál. U některých příkladů konstrukce *fare una passeggiata* doplněných cílem (např. s. 41 – *fare una passeggiata a Meryton*) je otázkou, zda telické doplnění není v rozporu s omezeními na lexikální aspekt VP – srov. ?*Mary had a walk to the grocery store to buy a detergent.* (s. 19), kde právě doplnění cíle do VP způsobuje omezenou přijatelnost konstrukce; to by možná zasloužilo podrobnější komentář.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 3. června 2019